

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) สภาพแวดล้อมบำบัดสำหรับผู้ป่วยโรคสมองเสื่อม

ชื่อโครงการ(ภาษาอังกฤษ) Therapeutic environments for people with Alzheimer's disease

ประจำปีงบประมาณ 2551

จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุน 111,000 บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย 3 ปี ตั้งแต่ ตุลาคม 2550 ถึง กันยายน 2554

ชื่อ-สกุล หัวหน้าโครงการ และผู้ร่วมโครงการวิจัย พร้อมระบุ หน่วยงานต้นสังกัดและ อีเมลล์

นางสาวเบญจมาศ กุฏอินทร์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

kutintara@hotmail.com

คำสำคัญ (Keywords) Therapeutic environment, Dementia, Alzheimer's disease, สภาพแวดล้อมบำบัด, สมองเสื่อม, โรคอัลไซเมอร์

บทคัดย่อ

ภาวะสมองเสื่อมเป็นอาการที่พบมากในผู้สูงอายุ แต่การวิจัยด้านสภาพแวดล้อมบำบัดสำหรับผู้ป่วยสมองเสื่อมในประเทศไทยยังมีอยู่จำกัด การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อมบำบัดสำหรับผู้ป่วยโรคสมองเสื่อมในประเทศไทย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่เจาะจงคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลจากผู้ดูแลซึ่งเป็นญาติของผู้ป่วยโรคสมองเสื่อมจำนวน 32 คน ผู้วิจัยสัมภาษณ์ญาติของผู้ป่วย สังเกตและถ่ายภาพลักษณะสภาพแวดล้อมบำบัดที่ปรากฏอยู่ในบ้าน การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ดูแลจัดสภาพแวดล้อมบำบัดให้แก่ผู้ป่วยสมองเสื่อมทั้งทางสภาพแวดล้อมด้านกายภาพและสภาพแวดล้อมด้านจิตใจ การจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพประกอบด้วย สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการป้องกันอุบัติเหตุ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สิ่งช่วยเตือนความจำ สิ่งที่เป็นต่อสุขภาพของผู้ป่วย และสิ่งอำนวยความสะดวกในการดูแลผู้ป่วย การจัดสภาพแวดล้อมด้านจิตใจประกอบด้วยกิจกรรมที่กระตุ้นความทรงจำและกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านสังคมและจิตใจ กิจกรรมที่ส่งเสริมด้านสังคมและจิตใจให้ผู้ป่วยได้แก่ กิจกรรมทางสังคม กิจกรรมออกกำลังกายกายภาพบำบัด กิจกรรมบันเทิงและนันทนาการ กิจกรรมทางศาสนา

ผลการวิจัยนำไปสู่ข้อเสนอแนะที่เป็นแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมบำบัด เพื่อให้ผู้ดูแลนำไปปรับใช้ให้เหมาะกับอาการของผู้ป่วยสมองเสื่อมแต่ละคน

Abstract

Alzheimer's Disease is almost exclusively a disease of the elderly people; however, research studies on therapeutic environments for people with Alzheimer's disease in Thailand are still limited. The objective of this study was to study therapeutic environments in homes of people with Alzheimer's Disease.

This study was a qualitative research. Informants in this study consisted of 32 family members and caregivers of patients with Alzheimer's disease. Data were collected by interviewing the family members and caregivers, observing and taking photos of therapeutic environmental features in homes of patients with Alzheimer's disease. Data were analyzed by using content analysis.

The study revealed that family members and caregivers provided therapeutic environmental features including supportive physical and social environments. Therapeutic environmental features were categorized as follows: safety features, security features, memory aided features, health supportive features, and care assistive features. Besides supportive physical environments, families also provided therapeutic activities including memory stimulating activities and social and emotional activities. Social and emotional activities were social interactions, exercises, physical therapies, entertainment activities, and religious activities.

It was recommended that family members of patients with Alzheimer's disease should create therapeutic environments in the residence by selecting suitable techniques for each patient's behaviors.